

โดย นางสาวจรีรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

หลักสูตร พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ

ผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

(Digitalization of Public Administration and Services Delivery Act.)

๑. วัตถุประสงค์การพัฒนาความรู้

- ๑.๑ เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๑.๒ เพื่อให้สามารถนำความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

๒. เนื้อหาที่ได้จากการพัฒนาความรู้

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญเพิ่มมากขึ้นในชีวิตประจำวัน การทำธุรกรรมและการดำเนินธุรกิจ แต่เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ ยังไม่ได้นำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน การให้บริการสาธารณะ รวมทั้งยังไม่มีบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานรัฐทุกหน่วยงานอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อยกระดับการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล นำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน การให้บริการและการบูรณาการข้อมูลของภาครัฐ ให้เกิดเป็นระบบการทำงานและระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานรัฐ ที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส ประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการ สามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้

พระราชบัญญัติการบริหารงานฯ ประกอบด้วย ๒๐ มาตรา มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑ หลักการสำคัญตามกฎหมาย
- ๒.๒ คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- ๒.๓ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)
- ๒.๔ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)
- ๒.๕ การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ๒.๖ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง
- ๒.๗ ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

โดย นางสาวรุจิรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

๒.๑ หลักการสำคัญตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติการบริหารงานฯ มีหลักการสำคัญตามกฎหมาย ดังนี้

- ๑) ให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งเป็นแผนพัฒนาระดับชาติ โดยหน่วยงานของรัฐ เช่น ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จะต้องจัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- ๒) มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ
- ๓) มีสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติฯ
- ๔) ให้มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นกรอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ
- ๕) ให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำข้อมูลและบริการในรูปแบบดิจิทัล (Digitization)
- ๖) ให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐ (Open Government Data) ในรูปแบบดิจิทัล
- ๗) ให้หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง ทำหน้าที่สนับสนุนการเชื่อมโยงบริการดิจิทัล เพื่อให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ

เมื่อหน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการบริหารงานฯ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านการบริหารงานและการให้บริการเป็นรูปแบบดิจิทัล ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพและเกิดการใช้ระบบดิจิทัลอย่างคุ้มค่าและเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ เพื่อให้มีระบบและมาตรฐานที่มีการคุ้มครองข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคงหรือข้อมูลส่วนตัวของประชาชน จะทำให้มีการพัฒนามาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างปลอดภัย น่าเชื่อถือ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการงานบริการภาครัฐ

ด้านการบริหารงาน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของรัฐในรูปแบบและช่องทางดิจิทัลที่ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก ทำให้สามารถตรวจสอบ นำข้อมูลไปใช้ได้ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตาม ตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ประเมินความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ได้

๒.๒ คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการจำนวน ๑๓ ท่าน คือกรรมการโดยตำแหน่ง ๘ ท่าน และกรรมการอื่น ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ๕ ท่าน

คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- ๑) เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามมาตรา ๕ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๒) จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- ๓) กำหนดมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบดิจิทัล เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๔ วรรคสอง และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้
- ๔) กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

โดย นางสาวจิริรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

- ๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดให้มีหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔ โดยอาจเสนอต่อผู้รักษาการตามกฎหมายในการพิจารณา ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด หากเกิดประโยชน์ในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการบริหารงานฯ
- ๖) ให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐ ในการดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และตามพระราชบัญญัตินี้
- ๗) กำกับและติดตามให้หน่วยงานของรัฐ มีการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และโครงการในแผนดังกล่าว
- ๘) กำกับและติดตามการดำเนินงานของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง และศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
- ๙) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- ๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

๒.๓ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance)

มาตรา ๗ (๒) ของพระราชบัญญัติการบริหารงานฯ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ซึ่งในมาตรา ๘ มีการกำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ให้ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย ๕ ประการ

๒.๓.๑ องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

- ๑) กำหนดสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน และสิทธิและหน้าที่ของผู้ครอบครอง ควบคุมข้อมูลในทุกขั้นตอน
- ๒) มีระบบบริหารและกระบวนการจัดการ และคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน
- ๓) มีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมีคุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้งมีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพ สามารถนำข้อมูลไปใช้ต่อยอดนวัตกรรมได้
- ๔) มีการกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และมีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและหลักประกันในการคุ้มครองข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่ให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกละเมิด
- ๕) มีการจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัล เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ
- นอกจากนี้ มาตรา ๔ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเป็นรัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และมาตรา ๘ ได้กำหนดองค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในการทำงานร่วมกันเอาไว้ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐต้องจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ ให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

โดย นางสาวรุจิรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

๒.๓.๒ เรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๑) จัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล โดยเป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ เชื่อถือได้และสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และนำไปประมวลผลต่อไปได้

๒) จัดทำกระบวนการหรือการดำเนินงานทางดิจิทัลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน ที่สามารถทำงานร่วมกันได้ตามมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด เพื่อให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นได้ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกและการเข้าถึงของประชาชนที่เป็นไปตามมาตรฐาน และมีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ

๓) กรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ สามารถเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชน จะต้องจัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลเพิ่มมาอีกทางหนึ่ง และอาจตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บเงินดังกล่าวแทนได้

๔) จัดให้มีระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน ซึ่งมีมาตรฐานและแนวทางที่สอดคล้องกันตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด

๕) จัดให้มีมาตรการหรือระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าสู่บริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มีความพร้อมใช้ น่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อย จะต้องจัดให้มีระบบป้องกันหรือรับมือกับภัยคุกคามหรือความเสี่ยงทางไซเบอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๖) จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

๗) ให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการหรือแผนงาน นโยบาย และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ

การจัดทำข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลตามข้อหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด ถ้าหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นซึ่งมีหน้าที่และอำนาจรับผิดชอบในการจัดทำหรือรวบรวมข้อมูลดิจิทัลนั้นไว้เป็นข้อมูลหลักแล้ว ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวจัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลนั้นระหว่างกันโดยไม่จำเป็นต้องจัดทำข้อมูลขึ้นใหม่ทั้งหมด

๒.๔ อำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐ กำหนดให้ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมอบหมาย รวมทั้งรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลด้วย

อาจสรุปได้ว่า สพร. จะเป็นผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์ ติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนให้คำแนะนำด้านวิชาการแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้

โดย นางสาวจิรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

๒.๕ การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ การไม่เรียกเก็บเอกสารหรือหลักฐานของทางราชการจากประชาชน และมาตรา ๑๓ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลที่หน่วยงานของรัฐมีการจัดทำและครอบครอง รวมทั้งเรื่องการขอเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนบุคคล ในมาตรา ๑๖ เป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ โดยข้อมูลจะต้องใช้ตามวัตถุประสงค์ และดูแลรักษาให้มั่นคงปลอดภัย ตามมาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วย

กรณีที่หน่วยงานต้องการเอกสาร หรือหลักฐานของทางราชการที่หน่วยงานรัฐออกให้ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบ สามารถขอให้หน่วยงานที่ออกเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว ส่งข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานมาทางดิจิทัล โดยไม่ต้องเรียกเก็บเอกสารจากประชาชน และถ้าไม่มีกฎระเบียบที่ระบุเรื่องค่าใช้จ่ายไว้ ห้ามมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากการทำสำเนาเอกสารที่ส่งมาทางช่องทางดิจิทัล และให้ถือว่ามีการยื่นเอกสารหรือหลักฐานมาแสดงตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐนั้นแล้ว

ด้วยเหตุดังกล่าว การจะเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐได้ หน่วยงานรัฐต่าง ๆ ที่มีข้อมูลอยู่ ต้องจัดให้มีบริการขึ้น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓ ว่า “เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลที่มีการจัดทำและครอบครองตามหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ” โดยมาตรา ๑๔ ได้กำหนดไว้เพิ่มเติมว่า หน่วยงานของรัฐผู้รับข้อมูลดิจิทัลตามมาตรา ๑๓ ต้องใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในหน้าที่และอำนาจของตนเท่านั้น และต้องดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย ไม่มีการเปิดเผยหรือโอนข้อมูลไปยังบุคคลที่ไม่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล ด้วย

มาตรา ๑๖ กล่าวถึงการขอเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนบุคคล โดยหน่วยงานของรัฐที่ได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลหรือมีข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ในความครอบครอง หากมีหน่วยงานของรัฐอื่น ประสงค์จะใช้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน จะต้องมีการจัดให้มีบริการดังกล่าว โดยดำเนินการและเปิดเผยข้อมูล ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย และต้องดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัยด้วย

๒.๖ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๕ กำหนดให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางและทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ในการให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล โดยศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางจะกำหนดนโยบายและมาตรฐานเกี่ยวกับการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้ความเห็นชอบ ทำหน้าที่ประสาน ให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานของรัฐในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลระหว่างกัน รวมทั้งกำกับติดตามให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด นอกจากนี้ จะเป็นหน่วยงานที่จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ และจัดเก็บบันทึกหลักฐานของการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล ด้วย

สพร. เป็นผู้ดำเนินการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง เป็นการชั่วคราวแต่ไม่เกินสองปีนับจากประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ และเมื่อครบกำหนดระยะเวลา คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล จะพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐที่จะมาดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางต่อไป

โดย นางสาวจริรัตน์ รุจิรกุล
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ

๒.๗ ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ

มาตรา ๑๗ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ โดยต้องให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และสามารถนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาบริการและนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ โดยมีมาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูล ตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้กำหนดไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล

ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐที่ดำเนินการโดย สพร. มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ แก่ประชาชน ผ่านระบบดิจิทัล โดยจะทำหน้าที่ประสานงานให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งหรือเชื่อมโยงข้อมูลตามมาตรา ๑๗ และเปิดเผยแก่ประชาชน ตามรูปแบบ และมาตรฐานที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด ให้เป็นแนวทางและมาตรฐานเดียวกันที่สอดคล้องกับหลักการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสากล

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

๓.๑ มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมาตราที่สำคัญและแนวปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งได้ทราบความเชื่อมโยงของกฎหมายดิจิทัลฉบับนี้กับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๒ สามารถนำความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้

๑.๓ ได้เพิ่มพูนทักษะความรู้ด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล